

«ՏԵՔՍ» ՓԲԸ

Համախմբված Ֆինանսական հաշվետվություններ

*2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	1
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	2
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	3
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	4
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	6
1. Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ	6
2. Հիմնական գործունեությունը	6
3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը	6
4. Նշանակալի հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ	11
5. Ֆինանսական հաշվետվությունների վերադասակարգում և վերահաշվարկ	12
6. Հիմնական միջոցներ	14
7. Գուղվի	15
8. Ներդրումներ ասոցացված կազմակերպություններում	15
9. Տրված փոխառություններ	15
10. Պաշարներ	15
11. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	16
12. Դրամական միջոցներ	16
13. Սեփական կապիտալ	16
14. Վարկեր և փոխառություններ	16
15. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	17
16. Պահուստներ	17
17. Հասույթ, վաճառքի ինքնարժեք	17
18. Իրացման ծախսեր	18
19. Վարչական ծախսեր	18
20. Այլ եկամուտներ և ծախսեր	18
21. Ֆինանսական եկամուտներ և ծախսեր	19
22. Այլ օգուտ (կորուստ)	19
23. Շահութահարկ	19
24. Ընդհատված գործառնություններ	20
25. Իրական արժեք և Ռիսկերի կառավարում	21
26. Պայմանականություններ	23
27. Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև	24
28. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր	24

ՖԻՆԱ ԱՈՒԴԻՏ ՓԲԸ

Հասցե՝ ք. Երևան, Դարոնյան 9 թ. 12

Էլ հասցե՝ info@fins.am

Հեռ.՝ +374 60 525 025

FINS AUDIT CJSC

Address Yerevan, Paronyan str 9 n 12

Email info@fins.am

Phone +374 60 525 025

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ՏԵՆ» Փակ բաժնետիրական ընկերության բաժնետերերին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՏԵՆ» Փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ ԸՆկերություն) և կրա դրատը կազմակերպությունների (միասին՝ Խումբ) համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը, 2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, դրամական միջոցների հոսքերի և սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության անկողի նկարագրողը:

Մեր կարծիքով, կից համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշևարիտ են ներկայացնում Խմբի ֆինանսական վիճակը 2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, 2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար համապարփակ ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ՄՄՍ-ներ) համապատասխան Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից իրապարակված Դրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի միջազգային կանոնադրի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԵՄՍ կանոնադրը), և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀԵՄՍ կանոնների:

Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Դեկլարության և բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Դեկլարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշևարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ դեկլարության, անիրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս դեկլարությունը պատասխանատու է Խմբի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դեկլարությունը մտադիր է լուծարել Խումբը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը պատասխանատու է Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, ավերուղությամբ վերցրած, զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն:

ՖԻՆԱ ԱՈՒՂԻՏ ՓԲԸ

Հասցե՝ ք. Երևան, Պարոնյան 9 քմ. 12

Էլ հասցե՝ info@fins.am

Հեռ.՝ +374 60 525 025

FINS AUDIT CJSC

Address Yerevan, Paronyan str 9 n. 12

Email info@fins.am

Phone +374 60 525 025

Որքանիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ Առևտրի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված առևտրի միջոց կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամուղի կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազմեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած առևտրի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածանալություն: Ի յրրևս՝

► հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք առևտրական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում առևտրական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, փրոմոնաձվոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում:

► ձեռք ենք բերում առևտրին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան առևտրական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե՛ իսկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

► գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև դեկլարացիայի կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուղությունը:

► եզրահանգում ենք դեկլարացիայի կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված առևտրական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե՛ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած հարուցել իսկի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է առևտրական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր առևտրական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված առևտրական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել իսկի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:

► գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին, ի թիվս այլ հարցերի, հարորդակցում ենք առևտրի առաջարկների պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև առևտրի ընթացքում հայտնաբերված կշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող կշանակալի թերությունների մասին:

«ՖԻՆԱ ԱՈՒՂԻՏ» ՓԲԸ

1 հուլիսի, 2024թ.

Հ.Բ. Երևան

Տնօրեն

Ստանիսլավ Ավագյան

**Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

(հազար դրամ)	Ծնթգ.	2023թ.	2022թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	6	56,862	40,324
Ոչ նյութական ակտիվներ		514	725
Գուղվիլ	7	984,264	999,246
Ներդրումներ ասոցացված կազմակերպություններում	8	20,312	59,278
Տրված փոխառություններ	9	4,867,830	12,977,720
Հետաձգված հարկ ակտիվներ	23	29,508	16,644
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		5,959,290	14,093,937
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	10	202,417	280,439
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	11	1,009,412	2,031,056
Տրված փոխառություններ	9	9,125,319	55,677
Դրամական միջոցներ	12	151,345	82,453
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		-	2,238
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		10,488,493	2,451,863
Ընդամենը ակտիվներ		16,447,783	16,545,800
ԿԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Սեփական կապիտալ			
Համալրված բաժնետիրական կապիտալ	13	17,501	1
Կապիտալի բաշխում	13	(762,333)	(665,267)
Զբաղիված շահույթ		6,477,942	5,969,769
Զվերահսկվող բաժնետնաս		(4,614)	(3,750)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		5,728,496	5,300,753
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	14	1,201,307	1,051,789
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		1,201,307	1,051,789
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	14	8,542,777	8,371,659
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	15	878,782	1,752,497
Պահուստներ	16	96,421	69,102
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		9,517,980	10,193,258
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		16,447,783	16,545,800

Տնօրեն՝

Վ. Հովակիմյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Ա. Մկոյան

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են խմբի ղեկավարության կողմից 2024թ. հունիսի 1-ին:

**Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

	<u>Ծնթգ.</u>	<u>2023թ.</u>	<u>2022թ.</u>
(հազար դրամ)			
Շարունակվող գործունեություն			
Հասույթ	17	3,859,826	5,421,368
Վաճառքի ինքնարժեք	17	(1,912,149)	(2,761,748)
Համախառն շահույթ		1,947,677	2,659,620
Իրացման ծախսեր	18	(199,446)	(209,594)
Վարչական ծախսեր	19	(324,042)	(245,556)
Այլ եկամուտ	20	44,090	18,709
Այլ ծախս	20	(134,647)	(51,218)
Ֆինանսական եկամուտ	21	649,596	863,790
Ֆինանսական ծախսեր	21	(726,234)	(884,827)
Այլ օգուտ (կորուստ)	22	(207,068)	328,169
Չուտ շահույթ նախքան հարկումը		1,049,926	2,479,093
Շահութահարկի գծով ծախս	23	(237,693)	(407,703)
Շարունակվող գործառնություններից զուտ շահույթ		812,233	2,071,390
Ընդհատված գործառնությունների արդյունքներ	24	45,259	59,191
Հաշվետու տարվա շահույթ		857,492	2,130,581
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		857,492	2,130,581
Այդ թվում. Չվերահսկվող բաժնեմասին վերագրվող		(681)	(14)
Մայր կազմակերպության սեփականատերերին վերագրվող		858,173	2,130,595

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար դրամ)	Կանոնադրական կապիտալ	Կապիտալի բաշխում	Չբաշխված շահույթ (չճանկված վնաս)	Ընդամենը մայր կազմակերպության սեփականատերերին վերագրվող սեփական կապիտալ	Չվերահսկվող բաժնեմաս	Ընդամենը
2022թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1	(310,915)	3,839,174	3,528,260	(3,736)	3,524,524
Շարունակվող գործունեությունից գուտ շահույթ (վնաս)	-	-	2,130,595	2,130,595	(14)	2,130,581
Այլ բաշխումներ	-	(354,352)	-	(354,352)	-	(354,352)
2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1	(665,267)	5,969,769	5,304,503	(3,750)	5,300,753
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1	(665,267)	5,969,769	5,304,503	(3,750)	5,300,753
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	17,500	-	-	17,500	-	17,500
Հայտարարագրված շահաբաժիններ	-	-	(350,000)	(350,000)	-	(350,000)
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	858,173	858,173	(681)	857,492
Դուրսդր ընկերությունների լուծարում	-	-	-	-	(183)	(183)
Այլ բաշխումներ	-	(97,066)	-	(97,066)	-	(97,066)
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	17,501	(762,333)	6,477,942	5,733,110	(4,614)	5,728,496

**Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

(հազար դրամ)

Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից

	2023թ.	2022թ.
Շահույթ տարվա համար	857,492	2,130,595
Ճշգրտումներ հետևյալ հոդվածների գծով		
Շահութահարկի գծով ծախս	242,333	407,191
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	14,027	23,637
Ֆինանսական ակտիվների պարտքային կորստի գծով պահուստի հատկացումներ	40,384	23,367
Վնաս բաժնետոմսերի օտարումից	12,794	-
Գուղվիլի արժեզրկում	2,005	-
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումում ներդրողի բաժնեմասի փոփոխություն	38,966	78,759
Չուտ ֆինանսական ծախս	76,638	21,037
Փոխարժեքային տարբերություններից եկամուտ և ծախսեր	152,478	(406,936)
Այլ եկամուտներ և ծախսեր	(7,931)	16,752
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները	1,429,186	2,294,402

Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ

Պաշարներ	78,022	1,322,046
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,058,722	3,352,102
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(684,070)	(4,392,136)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր՝ նախքան շահութահարկ	1,881,860	2,576,414
Վճարված շահութահարկ	(445,575)	(582,105)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	1,436,285	1,994,309

Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերումների գծով վճարներ	(33,932)	(10,011)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվներ վաճառքից մուտքեր	3,995	-
Դուստր ընկերությունների ձեռքբերում	-	(443,348)
Ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերումից ելքեր	-	(5,063)
Փոխառությունների տրամադրումից մուտքեր (ելքեր)	(817,004)	2,266,171
Ստացված տոկոսներ	437,660	731,055
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(409,281)	2,538,804

«ՏԵՐԱ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին
կից ծանոթագրություններ

Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Բաժնետոմսերի թողարկում	17,500	-
Վարկերից և փոխառություններից մուտքեր (ելքեր)	101,943	(3,769,634)
Վճարված տոկոսներ	(726,234)	(884,827)
Վճարված շահաբաժիններ	(350,000)	-
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(956,791)	(4,654,461)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ		
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	70,213	(121,348)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	(1,321)	(1,716)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	82,453	205,517
	151,345	82,453

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

Կազմակերպության մասին

«ՏԵԶՍ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ Ընկերություն) ստեղծվել է 20.09.2017թ ստեղծված «Էներգոտեխսպասարկում» ՓԲԸ անվանափոխության ճանապարհով:

Ընկերության կանոնադրությունը գրանցվել է ՀՀ Իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից, գրանցման թիվ 286.120.974724, հարկային հաշվառման համարը՝ 00474265:
Ընկերության իրավաբանական հասցեն է ք. Երևան, Մովսես Խորենացի 33:

Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝

- ✦ Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը
- ✦ Ընկերության տնօրենը:

2. Հիմնական գործունեությունը

Ընկերության հիմնական գործունեության տեսակներից է հանդիսանում բնակելի, հասարակական և արտադրական շենքերի շինարարությունը:

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ):

2.2 Չափման հիմունքները

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը (դրամ): Այն հանդիսանում է նաև Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ի համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Խմբի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

3.1 Համախմբման հիմքերը

Դուստր ընկերություններ

Դուստր են համարվում այն ընկերությունները, որոնք վերահսկվում են Խմբի կողմից: Վերահսկողությունն առկա է, երբ Խումբն իրավունք ունի ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն կառավարել ընկերության ֆինանսական և տնտեսական քաղաքականությունը՝ նրա գործունեությունից օգուտներ ստանալու նպատակով: Դուստր ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները ներառված են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ սկսած վերահսկողությունը ստանձնելու ամսաթվից մինչև վերահսկողության դադարեցման ամսաթիվը:

«ՏԵՔՍ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված են հետևյալ դուստր ընկերությունները.

Ընկերության անվանումը	Գրանցման երկիր	Գործունեության ոլորտը	Ձեռք բերման ամսաթիվը	2023թ. մասնաբաժին տոկոս	2022թ. մասնաբաժին տոկոս
«Վոլիոս Նախագծային ինստիտուտ» ՓԲԸ	ՀՀ	Էներգետիկ կառույցների Նախագծում, Նախագծերի փորձաքննություն	24.12.2018	100%	100%
«Նաշ Դոմ» ՓԲԸ	ՀՀ	Մանրածախ առևտուր	24.12.2018	100%	100%
«Նեֆտպրոդուկտինվեստ» ՓԲԸ	ՀՀ	Մանրածախ առևտուր	24.12.2018	100%	100%
«Հայթեք» ՓԲԸ	ՀՀ	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և համակարգչային տեխնիկայի բնագավառում այլ գործունեություն	18.09.2018	լուծարված	100%
«Արար Արտ» ՓԲԸ	ՀՀ	Ծառայությունների մատուցում,	13.05.2020	լուծարված	90%
«Տ-Տելեկոմ» ՍՊԸ	ՀՀ	Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական այլ գործունեություն	19.05.2020	100%	100%
«Մաստեր Սիթի» ՓԲԸ	ՀՀ	Շինանյութի մեծածախ առևտուր	17.08.2020	100%	100%
«Էներգոնորդում» ԲԲԸ	ՀՀ	Տրանսֆորմատորների, էլեկտրական շարժիչների, գեներատորների, բաշխիչ վահանների և կոմուտացիոն սարքվածքների նորոգում և տեխնիկական սպասարկում	31.08.2020	100%	100%
«Թի-Էլ-Էս» ՓԲԸ	ՀՀ	Բեռնափոխադրման կազմակերպման միջնորդական գործունեություն	15.11.2022	60.2%	60.2%

Համախմբման արդյունքում չներառված գործարքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ամբողջովին բացառվում են ներխմբային հաշիվների մնացորդները և գործարքները, ինչպես նաև ներխմբային գործարքներից առաջացած բոլոր չիրացված օգուտները:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում համախմբվել է նաև «Դամայա Գրուպ» ՍՊԸ-ում Ընկերության որպես ասոցիացված կազմակերպությունում հաշվառվող ներդրումներ ունեցած 50 տոկոսի բաժնեմասը՝ հաշվառված բաժնեմասակցության մեթոդով:

3.2 Հիմնական միջոցներ

(i) Ճանաչում և չափում

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերման ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը և ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսերը, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսերը, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսերը, գտնվելու տեղանքի վերականգնման ծախսերը և կապիտալացված փոխառության ծախսերը: Ձեռքբերված համակարգչային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մասը, կապիտալացվում է որպես սարքավորման մաս:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, ապա այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (հիմնական բաղկացուցիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված շահույթը կամ վնասը որոշվում է՝ համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ, և ճանաչվում է զուտ հիմունքով այլ եկամուտ/այլ ծախս հոդվածում շահույթում կամ վնասում:

(ii) Հետագա ծախսումներ

Հիմնական միջոցների բաղկացուցչի փոխարինման ծախսերը ճանաչվում են միավորի հաշվեկշռային արժեքում, երբ հավանական է, որ Ընկերություն կհոսեն այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները, և դրա արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Փոխարինվող բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքն ապաճանաչվում է: Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում առաջանալուն պես:

(iii) Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործմանը պատրաստ լինելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործմանը պատրաստ լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Հիմնական միջոցների համար սահմանված օգտակար ծառայության ժամկետներն են՝

<i>շենքեր</i>	<i>20 տարի</i>
<i>սարքավորումներ</i>	<i>5 տարի</i>
<i>արտադրատնտեսական գույք</i>	<i>8 տարի</i>
<i>հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա</i>	<i>1 տարի</i>

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվի միավորը՝ որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան հաշվարկվում է այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով գծային մեթոդը:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են՝

Համակարգչային ծրագրեր
Այլ ոչ նյութական ակտիվներ

3-10 տարի
1-10 տարի

Ոչ նյութական ակտիվն ապաճանաչվում է օտարման ժամանակ, կամ երբ օգտագործումից կամ օտարումից այլևս ապագա տնտեսական օգուտներ չեն ակնկալվում: Ոչ նյութական ակտիվի ապաճանաչումից առաջացած օգուտը կամ կորուստը, որը չափվում է որպես օտարումից զուտ մուտքերի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի միջև տարբերություն, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ այդ ակտիվն ապաճանաչվում է:

3.4 Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս հսկի համար ֆունկցիոնալ արժույթից տարբերվող այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված՝ արտարժույթային շուկա ներում արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի միջին փոխարժեքով:

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքը, սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով: Այն ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Փոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

3.5 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և հնարավոր իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Պաշարների հնարավոր իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար գնահատված ծախսումները:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «առաջին մուտք՝ առաջին ելք» ԱՄԱԵ բանաձևով: Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, ինչպես նաև հատուկ ծրագրերի համար նախատեսված ու արտադրված ապրանքների կամ ծառայությունների միավորի ինքնարժեքը որոշվում է դրանց կոնկրետ ծախսումների հստակ առանձնացման միջոցով:

Երբ պաշարները վաճառվում են, դրանց հաշվեկշռային արժեքը ճանաչվում է որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ ճանաչվում է դրանց հետ կապված հասույթը:

3.6 Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները), և պարգևավճարները:

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց զեղչման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելուց հետո:

3.7 Հասույթ

Խումբը հասույթը պետք է չափի ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքը հաշվի է առնում հսկի կողմից տրամադրվող ցանկացած առևտրական զեղչերի, ժամկետից շուտ վճարման զեղչերի և քանակային զիջումների գումարները:

Խուճբը հասույթում պետք է ներառի ստացված կամ ստացվելիք տնտեսական օգուտների միայն այն համախառն ներհոսքը, որը պատկանում է Խմբին պատկանող Ընկերությունը: Խմբին պատկանող Ընկերությունը հասույթում չպետք է ներառի երրորդ անձանց անունից հավաքագրված բոլոր գումարները, օրինակ՝ վաճառքից հարկերը, ապրանքների և ծառայությունների գծով հարկերը և ավելացված արժեքի հարկը:

3.8 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Խմբին պատկանող Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր կշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Երբ ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է, Խմբին պատկանող Ընկերությունը պետք է այն չափի գործարքի գնով (ներառյալ գործարքի հետ կապված ծախսումները):

3.9 Ակտիվների արժեզրկում

Արժեզրկումից կորուստը առաջանում է, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող գումարը: Ակտիվի փոխհատուցվող գումարը դրա իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է:

Իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումները, ակտիվի վաճառքից ստացվող գումարն է՝ իրազեկ և պատրաստակամ կողմերի միջև «անկախ կողմերի միջև գործարքում»՝ հանած օտարման ծախսումները:

Օգտագործման արժեքը ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքն է, որն ակնկալվում է ստանալ ակտիվից:

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետք է գնահատի՝ առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի՝ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե առկա է որևէ այդպիսի հայտանիշ, ապա Ընկերությունը պետք է գնահատի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը: Եթե արժեզրկման որևէ հայտանիշ չկա, ապա անհրաժեշտ չէ գնահատել փոխհատուցվող գումարը:

Ընկերությունը արժեզրկումից կորուստը պետք է անմիջապես ճանաչի շահույթում կամ վնասում:

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետք է գնահատի, թե առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի հնարավոր է, որ նախորդ ժամանակաշրջաններում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը այլևս գոյություն չունի կամ նվազել է:

Ընկերությունը արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը անմիջապես պետք է ճանաչի շահույթում կամ վնասում:

3.10 Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Խմբին պատկանող Ընկերությունը ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար: Չեղչման դրույքը պետք է լինի այն դրույքը՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները:

Ցուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պահուստները պետք է վերանայվեն և ճշգրտվեն՝ ընթացիկ լավագույն գնահատականը արտացոլելու համար: Եթե այլևս հավանական չէ, որ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, ապա պահուստը պետք է հակադարձվի:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, բայց բացահայտվում են, երբ տնտեսական օգուտների մուտքը հավանական է համարվում:

Պայմանական պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում այն դեպքում, երբ հավանական է պարտավորությունը լուծելու համար տնտեսական օգուտների արտահոսք և այդ արտահոսքը կարող է խելամտորեն գնահատվել: Դրանք բացահայտվում են այնքան ժամանակ, մինչև տնտեսական օգուտները մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հավանականությունը շատ փոքր է:

3.11 Շահութահարկ

Շահութահարկը ներառում է բոլոր ազգային և արտերկրյա հարկերը, որոնց հիմքում ընկած է հարկվող շահույթը:

Շահութահարկի գումարները բաղկացած են ընթացիկ հարկից և հետաձգված հարկից: Ընթացիկ հարկը ընթացիկ ժամանակաշրջանի կամ նախորդ ժամանակաշրջանների հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) գծով վճարման (փոխհատուցման) ենթակա շահութահարկի գումարն է: Հետաձգված հարկը ապագա ժամանակաշրջաններում վճարման կամ փոխհատուցման ենթակա շահութահարկի գումարն է, որը սովորաբար կազմակերպության կողմից իր ակտիվներն ու պարտավորությունները ընթացիկ հաշվեկշռային արժեքով փոխհատուցելու կամ մարելու արդյունք է, և տվյալ պահին չօգտագործված հարկային վնասները և հարկային գեղչերը հաջորդ ժամանակաշրջաններ տեղափոխելու հարկային հետևանք:

3.12 Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները տոկոսային և այլ ծախսումներն են, որոնք հումբը կրում է՝ կապված փոխառու միջոցների ստացման հետ:

Խումբը բոլոր փոխառության ծախսումները պետք է ճանաչի որպես ծախս՝ շահույթում կամ վնասում՝ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք կատարվել են:

4. Նշանակալի հաշվապահական դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ

Գնահատումներ, ենթադրություններ և դատողություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է Ընկերության ղեկավարությունից կիրառել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն եկամուտների ու ծախսերի, ակտիվների, պարտավորությունների և կից բացահայտումների վրա, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների բացահայտումների վրա առանձին ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ: Գնահատումները և ենթադրությունները շարունակաբար վերլուծվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա, ներառյալ ապագա իրադարձությունների սպասումները, որոնք կարող են տեղի ունենալ որոշակի հանգամանքների պարագայում: Այս գնահատումների և ենթադրությունների վերաբերյալ անորոշությունը կարող է հանգեցնել այնպիսի հետևանքների, որոնք կպահանջեն հետագայում ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումներ: Առավել էական ազդեցություն ունեցող գնահատումները և դատողությունները հետևյալն են.

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի և այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է իր ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման հայտանիշները: Ղեկավարությունը անհրաժեշտության դեպքում կիրառում է իր մասնագիտական դատողությունները՝ գնահատելու համար ցանկացած արժեզրկումից կորուստների գումարը:

Ղեկավարությունը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունները՝ հիմնվելով այն դիտարկելի տվյալների վրա, որոնք մատնանշում են գործընկերների վճարունակության մակարդակների բացասական փոփոխությունները, կամ ազգային կամ տեղական տնտեսական իրավիճակների փոփոխությունները, որոնք որևէ կերպ առնչվում են ակտիվների արժեզրկման հետ: Սեփական փորձից ելնելով՝ Ընկերությունը կիրառում է իր մասնագիտական դատողությունները ակտիվների վերաբերյալ դիտարկելի տեղեկատվության ճշգրտման համար՝ ընթացիկ իրավիճակը արտացոլելու նպատակով:

5. Ֆինանսական հաշվետվությունների վերադասակարգում և վերահաշվարկ

Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի ներկայացումը փոխվել է ուղղակի մեթոդից անուղղակի մեթոդի:

2022թ-ի ընթացքում կատարված ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից ճանաչված լրացուցիչ գումարները վերադասակարգվել են Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքերից Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր: Փոխարժեքային տարբերություններից եկամուտները և ծախսերը ճշգրտվել են Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքերում, ինչպես նաև՝ Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքերում և Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքերում համապատասխանաբար:

2023թ-ի ներկայացմանը համապատասխանելու նպատակով 2022թ-ի Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվության մեջ կատարվել են հետևյալ վերադասակարգումները.

<i>(հազար դրամ)</i>	<u>Նախկինում գրանցված</u>	<u>Վերահաշ վարկված</u>	<u>Վերադա սակարգում</u>
Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն			
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	1,486,258	1,994,309	508,051
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	657,191	2,538,804	1,881,613
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(2,264,797)	(4,654,461)	(2,389,664)

2022թ. Գուղվիլի հաշվարկում տարվա ընթացքում կատարված ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից ճանաչված լրացուցիչ գումարներում, սխալմամբ ներառվել էր չճշգրտված ձեռքբերման արժեք և նույն գումարով կրեդիտորական պարտք էր ճանաչվել Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում: Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում սխալը ճշգրտվել է:

<i>(հազար դրամ)</i>	<u>Նախկինում գրանցված</u>	<u>Վերահաշ վարկված</u>	<u>Վերահաշվարկ</u>
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն			
Գուղվիլ	1,088,628	999,246	(89,382)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,841,879	1,752,497	(89,382)

2023թ-ի ֆինանսական հաշվետվություններում, խմբի բաժնետիրոջը տրամադրված փոխառության իրական արժեքով ճանաչելու արդյունքում, ճանաչվել է կապիտալի բաշխում: 2023թ-ի ներկայացմանը համապատասխանելու նպատակով 2022թ-ի ֆինանսական հաշվետվություններում կատարվել է հետևյալ վերահաշվարկները.

«ՏԵՔՍ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին
կից ծանոթագրություններ

<i>(հազար դրամ)</i> Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	<u>Նախկինում գրանցված</u>	<u>Վերահաշ- վարկված</u>	<u>Վերահաշվարկ</u>
Տրված փոխառություններ	13,510,252	12,977,720	(532,532)
Կապիտալի բաշխում	-	(665,267)	(665,267)
Չբաշխված շահույթ (չծածկված վնաս)	5,837,035	5,969,769	132,734
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	731,061	863,796	132,735
Ֆինանսական եկամուտ	13,510,252	12,977,720	(532,532)

«ՏԵԲՍ» ՓԲԸ

6. Հիմնական միջոցներ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

<i>(հազար դրամ)</i>	Մեքենա - սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Տնտեսական գույք, արտադրական գույք, այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
2022թ հունվարի 1-ի դրությամբ	165,268	15,379	46,953	227,600
Ավելացումներ	8,059	-	1,952	10,011
Օտարումներ, դուրս գրումներ	-	-	-	-
2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	173,327	15,379	48,905	237,611
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	173,327	15,379	48,905	237,611
Ավելացումներ	25,769	1,345	6,818	33,932
Օտարումներ, դուրս գրումներ	(12,888)	(1,166)	(7)	(14,061)
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	186,208	15,558	55,716	257,482
Կուտակված մաշվածություն				
2022թ հունվարի 1-ի դրությամբ	134,501	14,583	24,709	173,793
Տարվա ծախս	15,148	340	8,006	23,494
Օտարումներ, դուրս գրումներ	-	-	-	-
2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	149,649	14,923	32,715	197,287
2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ	149,649	14,923	32,715	197,287
Տարվա ծախս	7,991	340	5,485	13,816
Օտարումներ, դուրս գրումներ	(9,310)	(1,166)	(7)	(10,483)
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	148,330	14,097	38,193	200,620
Չուտ հաշվեկշռային արժեք				
2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	23,678	456	16,190	40,324
2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	37,878	1,461	17,523	56,862

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հստակ չունի գրավարկած հիմնական միջոցներ:

7. Գուղվիլ

2022թ հունվարի 1-ի դրությամբ

Տարվա ընթացքում կատարված ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից ճանաչված լրացուցիչ գումարներ

2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

555,898

443,348

999,246

2023թ հունվարի 1-ի դրությամբ

Գուղվիլի արժեզրկում

Ներդրումների օտարում

2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

999,246

(2,005)

(12,977)

984,264

2022թ գուղվիլի ավելացումը կատարվել է «Էներգանորոգում» ԲԲԸ-ն՝ 31.08.2020թ կնքված բաժնետոմսերի առք ու վաճառքի պայմանագրի «պայմանով վաճառքի գին» հոդվածի իրագործման արդյունքում:

8. Ներդրումներ ասոցացված կազմակերպություններում

Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրում

2022թ հունվարի 1-ի դրությամբ

«Դամալա Գրուպ» ՍՊԸ Չուտ ակտիվներում ներդրողի բաժնեմասի փոփոխություն

Չուտ ակտիվներում ներդրողի բաժնեմասի փոփոխություն

2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

«Դամալա Գրուպ» ՍՊԸ Չուտ ակտիվներում ներդրողի բաժնեմասի փոփոխություն

2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

132,974

5,063

(78,759)

59,278

(38,966)

20,312

9. Տրված փոխառություններ

(հազար դրամ)

Ոչ ընթացիկ

Երկարաժամկետ փոխառություններ

Ակնկալվող պարտքային կորստի պահուստ

2023թ.

2022թ.

4,908,284

12,977,720

(40,454)

-

4,867,830

12,977,720

Ընթացիկ

Երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների կարճաժամկետ մաս

9,125,319

55,677

9,125,319

55,677

13,993,149

13,033,397

10. Պաշարներ

(հազար դրամ)

Ապրանքներ

Նյութեր

Անավարտ

Այլ

2023թ.

2022թ.

111,189

164,628

83,169

104,133

571

1,360

7,488

10,318

202,417

280,439

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը չունի գրավադրված պաշարներ:

11. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

(հազար դրամ)

Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով
Պարտքային կորուստի գծով պահուստ
**Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող
Ֆինանսական ակտիվներ**
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեին
Այլ ընթացիկ դեբիտորական պարտքեր

	2023թ.	2022թ.
	913,510	1,923,043
	(23,297)	(23,367)
Ընդամենը	890,213	1,899,676
	104,013	116,228
	14,406	14,114
	780	1,038
Ընդամենը	1,009,412	2,031,056

12. Դրամական միջոցներ

(հազար դրամ)

Դրամական միջոցներ բանկային հաշիվներում
Կանխիկ դրամը դրամարկղում

	2023թ.	2022թ.
	109,391	41,776
	41,954	40,677
Ընդամենը	151,345	82,453

13. Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

2023թ. Կանոնադրական կապիտալում կատարվել է համալրում, որի արդյունքում Մայր կազմակերպության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 17,501,000 (տասնյոթ միլիոն հինգ հարյուր մեկ հազար) ՀՀ դրամ, որը կազմում է 1000 (մեկ հազար) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմս, մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 17,501 (տասնյոթ հազար հինգ հարյուր մեկ) ՀՀ դրամ:

2022թ. Մայր կազմակերպության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 1000 (մեկ հազար) ՀՀ դրամ, որը կազմում է 1000 (մեկ հազար) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմս, մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 1(մեկ) ՀՀ դրամ:

Բոլոր 1000 (մեկ հազար) բաժնետոմսերը տեղաբաշխված են բաժնետերերի միջև և լրիվ վճարված են նրանց կողմից:

Կապիտալի բաշխումները վերաբերվում են բաժնետիրոջը տրված փոխառությունները սկզբնական իրական արժեքով ճանաչելու արդյունքում:

14. Վարկեր և փոխառություններ

(հազար դրամ)

Ոչ ընթացիկ
Երկարաժամկետ վարկեր և փոխառություններ

Ընթացիկ
Երկարաժամկետ վարկերի և փոխառությունների կարճաժամկետ մաս

	2023թ.	2022թ.
	1,201,307	1,051,789
Ընդամենը	1,201,307	1,051,789
	8,542,777	8,371,659
Ընդամենը	8,542,777	8,371,659
Ընդամենը	9,744,084	9,423,448

2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի գործող վարկերի և փոխառությունների վերաբերյալ առկա է հետևյալ տեղեկատվությունը:

Փոխառության տեսակը	Չափման միավոր	2023թ.	2022թ.
Գրավով չապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	3,587,716	3,488,892
Գրավով չապահովված այլ փոխառություն	ԱՄՆ դոլար	5,084,299	4,860,917
Գրավով չապահովված բանկային վարկ	ՀՀ դրամ	-	-
Գրավով չապահովված այլ փոխառություն	ՀՀ դրամ	972,880	959,928
Գրավով չապահովված բանկային վարկ	ՌԴ ռուբլի	-	-
Գրավով չապահովված այլ փոխառություն	ՌԴ ռուբլի	99,189	113,711

15. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	2023թ.	2022թ.
Հազար դրամ		
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	472,355	957,956
Պարտքեր հարկերի եւ այլ պարտադիր վճարների գծով	228,751	453,813
Ստացված կանխավճարներ	113,563	283,453
Հատուցումներ աշխատակիցներին	11,524	258
Պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովության գծով	4,858	2,217
Այլ կրեդիտորական պարտք	47,731	54,800
	878,782	1,752,497

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում: Խումբն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություն, որն ապահովում է բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարումը:

16. Պահուստներ

(հազար դրամ)	2023թ.	2022թ.
Վաստակած արձակուրդայինի գծով պահուստ	96,421	69,102
	96,421	69,102

17. Հասույթ, վաճառքի ինքնարժեք

Հասույթ (հազար դրամ)	2023թ.	2022թ.
Ծառայությունների իրացումից	2,151,163	1,937,315
Աշխատանքների կատարումից	1,078,472	2,559,449
Ապրանքների իրացումից	630,191	924,604
	3,859,826	5,421,368
Վաճառքի ինքնարժեք (հազար դրամ)		
Ծառայությունների մատուցումից	487,070	398,183
Աշխատանքների կատարումից	936,570	1,625,203
Ապրանքների իրացումից	488,509	738,362
	1,912,149	2,761,748

18. Իրացման ծախսեր

(հազար դրամ)

Վարձակալության ծախսեր
Աշխատավարձ
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր
Մաշվածություն և ամորտիզացիա
Այլ

2023թ.	2022թ.
78,519	86,277
43,507	54,887
4,673	2,645
4,425	9,725
68,322	56,060
199,446	209,594

19. Վարչական ծախսեր

(հազար դրամ)

Աշխատավարձ
Գործուղման և ներկայացուցչական
Գրասենյակային, կոմունալ
Բանկային, առևտրական և խորհրդատվական
Մաշվածություն և ամորտիզացիա
Փոստի, հեռահաղորդակցության
Չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր
Այլ

2023թ.	2022թ.
225,682	149,466
48,848	44,442
18,027	9,633
15,135	22,423
6,279	11,429
840	747
812	531
8,419	6,885
324,042	245,556

20. Այլ եկամուտներ և ծախսեր

Այլ եկամուտ

(հազար դրամ)

Գործառնական վարձակալությունից եկամուտներ
Պարտքի գիշումից եկամուտ
Այլ եկամուտներ

2023թ.	2022թ.
11,631	1,500
188	-
32,271	17,209
44,090	18,709

Այլ ծախս

(հազար դրամ)

Արձակուրդայինի պահուստաֆոնդին հատկացում
Ֆինանսական ակտիվների պարտքային կորստի գծով
պահուստ
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր
Այլ ծախսեր

2023թ.	2022թ.
45,006	7,041
40,384	23,687
1,789	14,717
47,468	5,773
134,647	51,218

21. Ֆինանսական եկամուտներ և ծախսեր

Ֆինանսական եկամուտ

(հազար դրամ)

Տոկոսային եկամուտ տրված փոխառություններից

2023թ.	2022թ.
649,596	863,790
649,596	863,790

Ֆինանսական ծախսեր

(հազար դրամ)

Վարկերի և փոխառությունների գծով տոկոսային ծա

2023թ.	2022թ.
726,234	884,827
726,234	884,827

22. Այլ օգուտ (կորուստ)

(հազար դրամ)

Փոխարժեքային տարբերություններից ծախս

Փոխարժեքային տարբերություններից եկամուտ

Վնաս բաժնետոմսերի օտարումից

Գուղվիի արժեզրկում

Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումում
ներդրողի բաժնեմասի փոփոխություն

2023թ.	2022թ.
(386,156)	(2,397,524)
232,876	2,804,452
(12,817)	-
(2,005)	-
(38,966)	(78,759)
(207,068)	328,169

23. Շահութահարկ

Շահութահարկի գծով ծախսի հիմնական բաղադրիչներն են

(հազար դրամ)

Ընթացիկ շահութահարկ`

Ընթացիկ հարկի գծով ծախս

Ջետաձգված հարկեր

Ժամանակային տարբերությունների ծագում և
հակադարձում

Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով

2023թ.	2022թ.
(253,741)	(412,267)
16,048	4,564
(237,693)	(407,703)

2023թ-ին և 2022թ-ին ընթացիկ հարկի կիրառելի դրույքաչափը կազմում է 18%:

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

(հազար դրամ)

Չուտ շահույթ նախքան հարկումը

2023թ.	%	2022թ.	%
1,049,926		2,479,093	

Շահութահարկ` հաշվարկված հարկի
կիրառելի

դրույքաչափով

Չնվազեցվող ծախսեր

Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով

(188,987)	(18.0)	(446,237)	(18.0)
(48,706)	(4.6)	38,534	1.6
(237,693)	(22.6)	(407,703)	(16.4)

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ և զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ համապատասխանաբար 2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ժամանակավոր տարբերությունների շարժը տարվա ընթացքում

Հազար դրամ	2023թ հունվարի1-ի դրությամբ	Եկամտում ճանաչված	Ընդհատված գործառնություն երի արդյունքներ	2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պահուստ	12,438	8,102	(3,184)	17,356
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4,206	(12)	-	4,194
Տրված փոխառություններ	-	7,282	-	7,282
Պաշարներ	-	1,256	-	1,256
Հիմնական միջոցներ	-	(580)	-	(580)
Զուտ հետաձգված հարկ	16,644	16,048	(3,184)	29,508

Հազար դրամ	2022թ հունվարի1-ի դրությամբ	Եկամտում ճանաչված	Ընդհատված գործառնություն երի արդյունքներ	2022թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Պահուստ	10,998	358	1,082	12,438
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	4,206	-	4,206
Տրված փոխառություններ	-	-	-	-
Պաշարներ	-	-	-	-
Հիմնական միջոցներ	-	-	-	-
Զուտ հետաձգված հարկ	10,998	4,564	1,082	16,644

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվել են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց խումբը կկարողանա օգտագործել դրանցից ստացված օգուտները:

24. Ընդհատված գործառնություններ

2023 թվականի ընթացքում խումբը որոշում է կայացրել դադարեցնել երկու դուստր ձեռնարկությունների՝ «Արտ Արտ» ՓԲԸ և «Հայթեք» ՓԲԸ գործունեությունը: Բացի այդ, 2024 թվականի սկզբին, խումբը դադարեցրեց իր դուստր ձեռնարկության՝ «Տ-Տելեկոմ» ՍՊԸ գործունեությունը: Այս դադարեցված գործառնությունների արդյունքները ներկայացվում են առանձին որպես մեկ գումար 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա և 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված համեմատական տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ընդհատված գործառնություններից ֆինանսական արդյունքները 2023 թվականի և 2022 թվականի համեմատական արդյունքները հետևյալն են.

«ՏԵԼՍ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

(հազար դրամ)

Հասույթ	
Վաճառքի ինքնարժեք	
Համախառն շահույթ	
Իրացման ծախսեր	
Վարչական ծախսեր	
Այլ եկամուտ	
Այլ ծախս	
Ֆինանսական եկամուտ	
Այլ օգուտ	
Չուտ շահույթ նախքան հարկումը	
Շահութահարկի գծով ծախս	
Շարունակվող գործառնություններից զուտ շահույթ	

	2023թ.	2022թ.
	85,085	142,766
	(69,065)	(99,101)
	16,020	43,665
	(3,220)	(34,551)
	(19,761)	(38,551)
	42,382	94,824
	13,672	(6,722)
	4	6
	802	8
	49,899	58,679
	(4,640)	512
	45,259	59,191

Համեմատական վերլուծությունը հեշտացնելու համար նախորդ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունները վերաներկայացվել են՝ ներառելու դադարեցված գործառնությունների արդյունքները:

25. Իրական արժեք և Ռիսկերի կառավարում

Իրական արժեք

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

Ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս խումբը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- Պարտքային ռիսկ,
- Իրացվելիության ռիսկ,
- Շուկայական ռիսկ,

Խմբի ղեկավարությունը իրականացնում է վերահսկողություն այդ ռիսկերից յուրաքանչյուրի գծով, որն ամփոփված է ստորև:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ պատվիրատուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտավորությունները խմբի նկատմամբ, և այն առաջանում է հիմնականում պատվիրատուներից ստացման ենթակա դեբիտորական պարտքերից: Խումբը չի պահանջում գրավ ֆինանսական ակտիվների գծով: Պարտավորությունների կատարման գծով ռիսկերի գնահատումներ իրականացվում են որոշակի սահմանները գերազանցող գումարներ պահանջող պայմանագրային կողմերի համար, բացառությամբ կապակցված կողմերի:

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը: Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը.

(հազար դրամ)

Տրամադրված վարկեր և փոխառություններ	
Տրամադրված վարկեր և փոխառություններ	
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	
Դեբիտորական պարտքեր, զուտ	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	
Ցպահանջ մնացորդներ բանկում	

	2023թ.	2022թ.
	13,993,149	13,033,397
	1,009,412	2,031,056
	109,391	41,776

«ՏԵՔՍ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կանխիկ՝ դրամարկղում

41,954

40,677

Պարտքային ռիսկի ընդհանուր առավելագույն ազդեցությունը

15,153,906

15,146,906

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Պարտքային ռիսկին խմբի ենթարկվածությունը հիմնականում կախված է յուրաքանչյուր պատվիրատուի առանձնահատկություններից: Այնուամենայնիվ, ղեկավարությունը դիտարկում է նաև պատվիրատուների բազայի կառուցվածքը, ներառյալ այդ պատվիրատուների արդյունաբերության ճյուղերի ու երկրների դեֆոլտի ռիսկը, քանի որ այս գործոնները կարող են ազդեցություն ունենալ պարտքային ռիսկի վրա, հատկապես ներկայիս տնտեսական պայմաններում:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը՝ ըստ աշխարհագրական տարածաշրջանների:

(հազար դրամ)

Տեղական

Արտերկիր

2023թ.

2022թ.

1,009,412

2,031,056

-

-

1,009,412

2,031,056

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ կազմակերպությունը կարող է ունենալ դժվարություններ իր ֆինանսական պարտավորությունների կատարման ժամանակ: Իրացվելիության ռիսկը կառավարվում է ղեկավարության կողմից ամենօրյա հիմունքով:

Որպես կանոն, խումբը ապահովում է ցպահանջ դրամական միջոցների այնպիսի չափի առկայություն, որը բավարար կլինի ակնկալվող գործառնական ծախսերը 60 օրվա ընթացքում ծածկելու համար՝ ներառյալ ֆինանսական պարտականությունների սպասարկման ծախսերը: Այս պարագայում հաշվի չի առնվում առանձնահատուկ հանգամանքների հնարավոր ազդեցությունը, որոնք հնարավոր չէ կանխատեսել, օրինակ՝ բնական աղետները:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային ռիսկին ենթարկվածության և տրամադրված փոխառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների վերաբերյալ:

<i>(հազար դրամ)</i>	2023թ.		2022թ.	
	Համախառն արժեք	Ձևավորված պահուստ	Համախառն արժեք	Ձևավորված պահուստ
Տրված փոխառություններ	14,033,603	(40,454)	13,033,397	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,032,709	(23,297)	2,054,423	(23,367)
Դրամական միջոցներ	151,345	-	82,453	-
	15,217,657	(63,751)	15,170,273	(23,367)

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը բաղկացած է երկու տեսակի ռիսկերից՝ ա) տոկոսադրույքի և բ) արտարժույթի փոխարժեքի ռիսկերից: Շուկայական ռիսկի ներգործությանը ենթարկված ֆինանսական գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, տրամադրված փոխառությունները, առևտրային դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը:

ա) տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքի տատանումների ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքի փոփոխության հետևանքով:

Խումբը չունի պաշտոնական քաղաքականություն և ընթացակարգեր տոկոսադրույքների ռիսկերի կառավարման համար, քանի որ ընկերությունը չունի լողացող տոկոսադրույքներով փոխառու միջոցներ ղեկավարությունը այդ ռիսկը համարում է աննշան խմբի բիզնեսի համար:

բ) արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքի տատանումների ռիսկն է արտարժույթների փոխարժեքի փոփոխության հետևանքով:

Խումբը ենթակա է արտարժույթային ռիսկի՝ ֆունկցիոնալ արժույթի և վաճառքների, գնումների և փոխառությունների արժույթների անհամապատասխանության հետևանքով:

Արժույթային ռիսկի գծով ղեկավարությունը սահմանում է սահմանաչափեր ռիսկերի նկատմամբ խոցելիության մակարդակի համար՝ ըստ արժույթի և ընդհանուր առմամբ: Դիրքերը վերահսկվում են ամսական հիմունքով: Ստորև ներկայացված աղյուսակում ամփոփված է արտարժույթի փոխարժեքի ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

(հազար դրամ)	2023թ.		
	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՌԴ ռուբլի
Տրված փոխառություններ	8,044,755	174,094	459,362
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	-	-
Դրամական միջոցներ	-	-	-
Վարկեր և փոխառություններ	(8,672,015)	-	(99,189)
	(627,260)	174,094	360,173

(հազար դրամ)	2022թ.		
	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ՌԴ ռուբլի
Տրված փոխառություններ	6,061,818	163,273	570,629
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	-	-
Դրամական միջոցներ	-	-	-
Վարկեր և փոխառություններ	(8,349,827)	-	(113,711)
	(2,288,009)	163,273	456,918

26. Պայմանականություններ

Գործարար միջավայր

Մաքսային օրենսդրությունը պարբերաբար տարբեր մեկնաբանությունների և փոփոխությունների առարկա է հանդիսանում: Խումբը գտնում է, որ համապատասխան պետական կարգավորող մարմինների կողմից մեկնաբանությունները կարող են ազդել Խումբը գործարքների և գործունեության վրա: Հարկային մարմինները կարող են ավելի խիստ դիրքորոշում ընդունել օրենսդրության մեկնաբանությունների և գնահատման գծով, որի արդյունքում հնարավոր է, որ այն գործարքների և գործունեության հարկային հաշվառման նկատմամբ վերաբերմունքը փոխվի, որոնց նախկինում հարկային մարմինները չէին անդրադարձել: Որպես այդպիսին լրացուցիչ հարկերը, տույժերը և տուգանքները կարող են հարկային մարմինների կողմից հաշվարկվել:

Խումբը գտնում է, որ 2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը պատշաճ կերպով էր կատարում համապատասխան օրենքների պահանջները և խմբի հարկային, արժույթային և մաքսային դրույթունը կայուն է:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Խումբը, բացառությամբ տրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրությունից իր ակտիվների, գործունեության ընդհատման կամ երրորդ կողմերի պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ գույքի կամ գործառնությունների պատահարներից հասցված վնասից ապահովագրություն չունի:

Հարկային միջավայր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային, արժույթային և մաքսային օրենսդրությունը պարբերաբար տարբեր մեկնաբանությունների և փոփոխությունների առարկա է հանդիսանում: Խումբը գտնում է, որ համապատասխան պետական կարգավորող մարմինների կողմից մեկնաբանությունները կարող են ազդել խմբի գործարքների և գործունեության վրա: Հարկային մարմինները կարող են ավելի խիստ դիրքորոշում ընդունել օրենսդրության մեկնաբանությունների և գնահատման գծով, որի արդյունքում հնարավոր է, որ այն գործարքների և գործունեության

հարկային հաշվառման նկատմամբ վերաբերմունքը փոխվի, որոնց նախկինում հարկային մարմինները չէին անդրադարձել: Որպես այդպիսին լրացուցիչ հարկերը, տույժերը և տուգանքները կարող են հարկային մարմինների կողմից հաշվարկվել: Խումբը գտնում է, որ 2023թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը պատշաճ կերպով էր կատարում համապատասխան օրենքների պահանջները և խմբի հարկային, արժույթային և մաքսային դրությունը կայուն է:

Դատական վարույթներ

Խումբը ներգրավված չէ այնպիսի խոշոր դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ իր ֆինանսական վիճակի վրա:

27. Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Վերահսկողություն

Ընկերության վերահսկող է հանդիսանում նրա միակ բաժնետերը՝ Վահե Հովակիմյանը : Ստորև ներկայացված են կապակցված կողմերի հետ գործարքները և մնացորդները.

(հազար դրամ)	2023թ.	2022թ.
Տրված փոխառություններ	1,910,468	1,478,632
(հազար դրամ)	2023թ.	2022թ.
Աշխատավարձ	9,936	910
Ֆինանսական եկամուտ	211,936	132,735

28. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

2024թ. Մարտի 20-ին Խումբը լուծարել է դուստր ընկերություն հանդիսացող «S-Տելկոմ» ՍՊԸ, որը համախմբված է 2023թ. Ֆինանսական հաշվետվություններում: Ընկերության 2023թ. և 2022թ. ֆինանսական արդյունքները մեկ գումարով ներկայացվել են Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում որպես ընդհատված գործառնությունների արդյունքներ:

Դուստր կազմակերպությանը վերաբերող գուղվիլն ամբողջությամբ արժեզրկվել է 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում: